

Подальші дослідження будуть спрямовані на обґрунтування та розробку структури і змісту програм на основі засобів фізичної реабілітації для студенток з ожирінням і ризиком розвитку метаболічного синдрому.

Література

1. Кашуба В.А., Дудко М.В. Современные подходы, методики и технологии к формированию здорового образа жизни студентов в процессе физического воспитания. Молодіжний науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. 2015. Вип. 17. С.52-57.
2. Кашуба В. Футурний С. Из досвіду використання інформаційних технологій у процесі занять фізичним вихованням різних груп населення. Молодіжний науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. Фізичне виховання і спорт : журнал / уклад. А. В. Цьось, А. І. Альошина. – Луцьк : Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2016. Вип. 21. С. 81-90.
3. Kokhan S.T., Pateyuk A.V., Mingalova M.S., Grygus I.M. Use hippotherapy in physical rehabilitation of patients with different pathologies. Journal of Education, Health and Sport. 2015;5(2):289-296.
4. Кучер В. О. Ефективність застосування програми фізичного виховання учнів підліткового віку / В. О. Кучер, І. М. Григус // Теорія та методика фізичного виховання, 2012. – № 10. – С. 9–13.
5. Львова О.В. Системный подход к использованию информационно коммуникационных технологий (ИКТ) в образовательном процессе. Вестник РУДН. Серия «Информатизация образования № 1(3)». 2006. С.75–85.
6. Парахонский А.П. Здоровье человека и информационные технологии. Современные наукоемкие технологии. – 2007. – № 9. – С. 66-67; URL: <http://www.toptechnologies.ru/ru/article/view?id=25489>
7. Темербекова А.А. Понятийно-терминологический аппарат исследования процесса формирования информационной компетентности учителя. – URL: <http://elib.gasu.ru/konf/biodiversity/2008/2/52.pdf>.
8. Фомичев Д.С. Проектирование и использование современных образовательных ресурсов с использованием мультимедийных и веб-технологий // Молодой ученый. – 2012. – №4. – С. 478-481. – URL <https://moluch.ru/archive/39/4606/>.

М.М. Дуб, В.В. Брич, М.М. Грига

Професійні компетентності фізичного терапевта та його асистента як елемент забезпечення реабілітації

ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

Створення ефективної системи реабілітаційних закладів та системи професійної підготовки фахівців, працюючих у сфері відновлення здоров'я і працездатності людей в центрах реабілітації, є дуже складною та актуальною для українського суспільства [1]. Визначення професійних компетентностей майбутніх фахівців з фізичної терапії проводяться з метою якісної підготовки професіоналів, які б володіли не тільки знаннями, професійними вміннями та високими моральними якостями, а й уміли діяти у відповідних професійних ситуаціях, задля зміцнення здоров'я населення. Підготовка студента до реалізації відмічених видів діяльності стає важливою ланкою між теорією професійної підготовки та практикою її здійснення [2].

Методи дослідження: системний аналіз нормативних документів та наукової літератури.

Результати та їх обговорення. В Україні в галузі охорони здоров'я все більше стверджується реабілітаційний напрям, головним завданням якого є етапне та комплексне відновлення здоров'я. Значна роль у цьому процесі належить фізичній реабілітації, яка направлена на максимальне відновлення функціональних можливостей організму людини, зокрема усунення рухових дисфункцій, після перенесених травм чи захворювань, прискорення відновлення функцій органів і систем, тренування і загартовування організму, повернення до працездатності, зменшення ймовірності інвалідності [3, 4]. Основними реалізаторами послуг з фізичної реабілітації визначені лікар з фізичної та реабілітаційної медицини, фізичний терапевт, асистент фізичного терапевта.

Чітко завдання, обов'язки та знання фізичного терапевта визначені у пункті 27 підрозділу «Інші професіонали в галузі медицини» розділу «Професіонали», асистента фізичного терапевта – у пункті 55 розділу «Фахівці» довідника кваліфікаційних характеристик професій працівників (випуск 78 «Охорона здоров'я», зі змінами, визначеними наказом МОЗ України від 13.12.2018 № 2331). При цьому новий стандарт вищої освіти за спеціальністю «фізична терапія, ерготерапія» галузі знань 22 «охорона здоров'я» затверджений тільки для першого бакалаврського рівня вищої освіти (наказ МОН України від 19.12.2008 № 1419). У вище вказаному довіднику кваліфікаційних характеристик професій працівників також визначені характеристики лікаря з фізичної та реабілітаційної медицини, який організовує, очолює та забезпечує координацію виконання повного реабілітаційного циклу.

У функціональні обов'язки фахівця фізичної реабілітації із метою виявлення рухових дисфункцій і визначення рухового потенціалу включалися обстеження пацієнтів, розробка й виконання індивідуального плану фізичної реабілітації у співпраці з іншими фахівцями (лікарями, соціальними працівниками, психологами, вчителями,

тренерами) та клієнтом, організація роботи з профілактики захворювань клієнтів, допомога їм в оволодінні основами культури здоров'я і формування здорового способу життя; забезпечення соціального захисту прав громадян в питаннях охорони здоров'я.

Одним з найважливіших питань розбудови сучасної системи фізичної реабілітації перед суспільством є підготовка і пошук фахівців, які б мали достатньо знань для проведення самостійних обстежень, вибору комплексу реабілітаційних методик чи розробки комплексу для конкретного пацієнта, які мали б достатній запас практичних навичок та були би здатними підготувати свого пацієнта до життя у нових для нього умовах. Важливо, що фізичні терапевти повинні готуватися, як незалежні практикуючі фахівці, які готові вести первинний прийом пацієнтів, а пацієнти/клієнти можуть, в свою чергу, безпосередньо звертатись до фізичних терапевтів без скерування від інших медичних фахівців [5].

Важливим етапом для фізичних терапевтів є організація їх практичної роботи, впродовж якої, протягом усього періоду їх практичної діяльності, завжди мають виступати інтереси пацієнта/клієнта. Важливу роль у встановленні контактів відіграють комунікативні здібності та компетентності, як з пацієнтами так із іншими спеціалістами. Кожен випускник вищого навчального закладу в практичній діяльності повинен вміти вести дискусію на теми пов'язані з аспектами фізичної терапії та втілювати ці знання на практиці; оцінювати, аналізувати та планувати свою діяльність; застосовувати та оцінювати заходи фізичної терапії; застосовувати навчальні принципи у практичній діяльності фізичної терапії; застосовувати принципи управління, що стосуються практики фізичної терапії; застосовувати науково доказові дані у практичній діяльності фізичної терапії; провадити професійну діяльність та демонструвати самостійну практичну діяльність відповідно до початкового рівня кваліфікації а також постійно поповнювати свої знання, вільно володіти професійною термінологією, мати розвинуте відчуття професійної гідності та соціальної відповідальності, а також відчувати потребу в постійній самоосвіті і професійному удосконаленні [7-9].

Висновок. Таким чином, професійна компетентність розуміється як система знань та професійних вмінь за фахом, а правильне розуміння майбутніми фахівцями з фізичної терапії своїх професійних компетентностей визначається як необхідність подальшого розвитку фізичної реабілітації з метою зміцнення та збереження здоров'я.

Література

1. Бісмак О. В. Особливості організації діяльності реабілітаційних закладів в Україні / О. В. Бісмак // Освітнологічний дискурс. - 2015. - № 4. - С. 1-12.
2. Крупа В. В. Визначення сутності та змісту формування професійної компетентності майбутніх фахівців фізичної реабілітації / В. В. Крупа // Збірник наукових праць Національної академії Державної прикордонної служби України. Сер. : Педагогічні та психологічні науки. - 2014. - № 4. - С. 176-187.
3. Яхно П.К. Зміст професійної освіти фахівця з фізичної реабілітації / П.К. Яхно. – Київ: Наукова думка, 2014. – 193 с.
4. Гук С. В. Професійні функції фахівця з фізичної реабілітації / С. В. Гук // Педагогічна освіта: теорія і практика. - 2013. - Вип. 14. - С. 66-70.
5. WCPT – World Confederation for Physical Therapy. [Електронний ресурс]. – Режим доступу:http://www.wcpt.org/sites/wcpt.org/files/files/WCPT_Description_of_Physical_Therapy-Sep07-Rev_2.pdf
6. Волошко Л.Б. Модель формування професійної компетентності майбутніх фахівців з фізичної реабілітації / Л.Б. Волошко // Проблеми сучасної педагогічної освіти. Ср. «Педагогіка і психологія». – 36. Статей. – Вип. 8. – Ч. 1. – Ялта : РВВКГУ, 2005. – С. 85-91.
7. Прихода І.В. Організаційно-методологічні підходи до професійної підготовки фахівців з фізичної реабілітації в Україні / І.В. Прихода // Проблеми сучасної педагогічної освіти. – 2007. – Вип. 15. – Ч. 1. – С. 60-66.
8. Волошко Л.Б. Модель формування професійної компетентності майбутніх фахівців з фізичної реабілітації / Л.Б. Волошко // Проблеми сучасної педагогічної освіти. Ср. «Педагогіка і психологія». – 36. Статей. – Вип. 8. – Ч. 1. – Ялта : РВВКГУ, 2005. – С. 85-91.
9. Яхно П.К. Зміст професійної освіти фахівця з фізичної реабілітації / П.К. Яхно. – Київ: Наукова думка, 2014. – 193 с.

М.М. Дуб, О.Б. Мальцева

Здоровий спосіб життя студентів – складова професійної компетенції

ДВНЗ «Ужгородський національний університет», факультет здоров'я та фізичного виховання

Актуальність розгляду проблеми щодо формування професійної компетентності майбутнього спеціаліста (фізичного терапевта, реабілітолога, ерготерапевта) полягає в тому, що майже половини студентів України мають порушення здоров'я на різних рівнях. Навчання студентів нерідко супроводжується стресовими ситуаціями, що вимагають мобілізації всіх сил, при цьому різко зростають як психологічне навантаження, так і вимоги фізіологічної стабільності організму людини. Умови навчання викликають значні зміни фізичної активності загалом, при цьому слід